

Kuekuligwa Yaekuligwa Yohana Kilongoi

Kitabu chenye chu kuekuligwa kiandikigwa na ndundame Yohana (Kuekuligwa 1:1). Ngi kitabu chukupela kuandikigwa Mulilagano Lihyono, na kiandikigwa chaka cha 95 kuboka pukubelekwa Kilisto. Ndundame Yohana nga ojwaandika Nhwalo Gwambone oguandikigwa na Yohana na balua itatu ya 1 Yohana na 2 Yohana na 3 Yohana. Uyo Yohana jonjo nga ojwamanyikana kutenda “Yesu ojwakampala muno” (Yohana 13:23). Yohana aandika kitabu chenye pakiba mukichilu cha Patimo pakiba mukipungo, atabigwa gambu gu kutangacha Nhwalo Gwambone gwa Yesu Kilisto (Kuekuligwa 1:9).

Kupala kwa Yohana kuandika kitabu chenye chukuekuligwa apala kalimbia mwojo akachomi bajendeke kunhwamini Yesu Kilisto na kape lihyobalelo gambu kingobu chukubuja Yesu Kilisto kibandakile (Lipungu lya 1:3; 22:7). Baandakila bandu boa abunhwamini Kilisto muno ikuta saba ya bandu abunhwamini Kilisto andi pibi mu lipungu lya 2-3. Mwene Yohana alenga chakiandike ngu ulondoli (Kuekuligwa lipungu lya 1:3). Kabe atumia mawacho picha kulandulila ilebe yaibweni. Kitabu chenye kibi na mapungu agalandana na agabi mulilagano lya lolo muno Zakalia 6:1-8. Mapenga saba ni mitungati saba genia galandana ni miputo Nnoongo jabaputa Akamisili (Kuboka lipungu lya 7-9). Kuekuligwa kulanduli nhwalo gu kupela kwa dunia kutenda Yesu apakuotola na

boa abunhwamini bapakutama nakwe machoba goa pangapela. Kuyene kitabu chenje kimmole nu kumpe lihyobalelo kutenda Yesu atenda kubuja chokwe.

Agabi mukitabu

Yohana atumbu kukilenga jwenio nga meneke na papoki kuekuligwa kwenio kulondo (Lipungu lya 1:1-1:20).

Yohana ato nhwalo kuboka kwa Yesu ni kipe ikuta saba ya bandu abunhwamini Yesu (Lipungu lya 1:1-3:22).

Kuboka penia alanduli nhwalo gu minepo saba (Lipungu 4:1-8:5). Na mapenga saba (Lipungu lya 8:6-11:19).

Kuboka penia Yohana alanduli ngondo kati ja mwana munalome ni lijoka lina mitwe saba (Lipungu lya 12:1-14:20).

Kabe aandika nhwalo gwa mitungati saba ji lilaka (Lipungu lya 15:1-16:18).

Kuboka penia Yohana alanduli Nnoongo pabaotola akangondwa bakwe kumbengu (Lipungu lya 17:1-20:15).

Pukujomolela alanduli nhwalo gwa mbengu nhyono na dunia nhyono pipakuika mukungobu chukupela (Lipungu lya 21:1-22:21).

¹ Kuekuligwa kongo kwa Yesu Kilisto, okwapanga Nnoongo balayange akapakachi bakwe ilebe ipakupitila chokwe. Kilisto ngankinga mpakachi jwakwe ju kumbengu annenge mpakachi jwakwe Yohana ilebe yene. ² Yohana ngalenga goa agagabweni nhwalo gu lilobe lya Nnoongo nu uchaili gwa Yesu Kilisto nga kweli. ³ Mbaya mundu jwachoma kitabu chenje china malobe gu nhwalo

gongo gu ulondoli na mbaya bandu abajoa nu kuagabala agaandikigwe mukitabu chenje, magambu kingobu chukupitila ilebe yenje kubandakile.

Yohana bapata abali bandu abunhwamini Yesu

⁴ Ne nga Yohana niandikila ikuta saba ya bandu abunhwamini Kilisto eibi kunkoa gwa Asia. Nannumbi upeelee na tengela kuboka ku Nnoongo, jwenio nga jwakiba, jwabile na jwapakuika, nu kuboka ku iuhuke saba eibi nnongi ji kitebu chakwe chu kutawala, ⁵ nu kuboka kwa Yesu Kilisto, nchalakichi jwaaminika, ju kutumbu kuyoigwa kuboka kwa abawile, jwenio nga ntawala jwa akangwana bapa dunia.

Nu kuboka kwa jwajo jwatupala na atukolite mum-abaja gito, kwa myai jakwe, ⁶ ngatubeka twenga, tube akakung'i mukungwana chakwe, tummegelele Nnoongo, Awamundu. Ku jwombe Kilisto kube kibumo na makakala, pangapela! Unhyo.

⁷ Nnola! Atendakuika na maunde!

Kila mundu mammona,
na ata baba abampojwile.

Kabila yoa padunia mabankokalekea kwa magambu gakwe.

Yene ngipipakube. Unhyo.

⁸ Angwana ana Nnoongo bina Makakala, ababile na abakiba na abaika, balenga, “Nenga nakutumbula nu kujomolela ku ilebe yoa.”

Malolo ga Yohana pammweni Kilisto

⁹ Ne nga Yohana, nalongabinu, mukupotekigwa, na mukungwana chakwe, mukuimbalila magambu ga Yesu. Nenga nakabekigwa mukipungo mukichilu chuku Patimo magambu nakatangachi bandu lilobe lya Nnoongo na magambu gukuchalakicha kweli ja Yesu. ¹⁰ Lichoba lya

Angwana Uhuke jwa Nnoongo nganongalea, nganyoa lilobe likolongwa kunyuma jango, andi lilobe li lipenga. ¹¹ Lilobe lyenie linengila, “Nhwandike mukitabu agam-agabona na mipelekele ikuta saba ya bandu abunhwamini Kilisto, eibi Kuefeso nuku Similina nuku Peligamo nuku Tiatila nuku Salide nuku Filadefia nuku Laodikia.”

¹² Ngandendabuka nabone abakiba bakalongela n-nenga, nginibona ilebe saba ya jaabu yukubeke muli, ¹³ panakati ja inala saba ya jaabu yukubeke muli yela nganammona jumwe andi Mwana jwa Mundu, akwindite kanju ndandamau mpaka mumakongono gakwe nu lun-unga lwa jaabu olupengakine pikitibi. ¹⁴ Nywili yakwe yumutwe yakiba nhuu mbuu andi litonji, andaje balafu, mio gakwe ngagamulakila andi mwoto, ¹⁵ makongono gakwe gang'ala andi liaba eliyangwe pikipala, ni lilobe lyakwe likiba andi lilobe lya mache agaguguma. ¹⁶ Mu luboko lwakwe lwakalelo akiba na ndondwa saba, na mukano jakwe mupita upanga gunakatema kono na kono. Kumio jakwe ngukung'ala kwa makakala andi lichoba lya nalumu.

¹⁷ Panammona tu, ngang'we pamakongono gakwe andi ntui. Ngameka luboko lwakwe lwa kalelo, ngalenga, “Makajogopaje! Nenga nga nakutumbula nu kujomolela ku ilebe yoa. ¹⁸ Nenga nambi na bwomi! Nakiba nhwile, nambu ngoe ne mbi nammomi machoba goa pangapela. Ngweti mbungulo ya kiu na yu kumambi. ¹⁹ Yene nhwandike eimibona, ilebe ya ngoeno ni ilebe eipakuika. ²⁰ Ganga nga mana ga chili ja ndondwa saba eimibweni muluboko lwango lwa kalelo na chili ja inala saba ya jaabu yukubeke muli. Ndondwa saba yela nga akapakachi bu kumbengu bi ikuta saba ya bandu abunhwamini Kilisto, na inala saba ya jaabu yukubeke muli nga ikuta saba ya bandu abunhwamini Kilisto.

2

Nhwalo kukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Efeso

¹ “Munhwandiki yene mpakachi ju kumbengu jwa kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Efeso,

“Gongo ngu nhwalo oguboka kwa jwenio ojwakamwi ndondwa saba mu luboko lwakwe lwalelo nu kutyanga panakati ja inala saba ya jaabu yukubeke muli,

² nagamanyi gankamula, manyi ukachana kwinu na kuimbalila kwinu. Manyi kutenda kajeketeje bandu akabaja na kajiga abikikema achandundame nambu achandundameje na mabweni kutenda akawangi.

³ Mwenga nhwimbalile, na mpotekigwe magambu gu kumegelela nenga, wala matotakije. ⁴ Nambu kibi kilebe chimwe tu kunnengela, nkotwike kumbala andi kalakala.

⁵ Nkombakela pamakiba tango nukugweje, makalape nu kutenda andi pamatenda pukutumbula. Anda nukotokaje ubaja gwinu nhika kutola kinala chinu chukubeke lumuli kuboke pikikiba. ⁶ Nambu nannumbali kilebe chimwe, mwenga magachimwa agabatenda Akanikolai andi nenga panagachimwa.

⁷ “Ojwabi na machikilo, ajoe Uhuke jwa Nnoongo agalenga kuikuta ya bandu abunhwamini Kilisto!

“Ojwapakuotola mbanneka alye ngokwa ya nkongo gwa bwomi ogubi mukijongo cha Nnoongo.”

Nhwalo kukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Similina

⁸ “Munhwandiki yene mpakachi ju kumbengu jwa bandu abunhwamini Kilisto buku Similina.”

“Nhwalo gongo uboka ku ojwabi jukutumbula nu kujomolela, nganhwe na abi mmomi, ⁹ nukumanyi kulaga kwinu na manyi kutenda maocho gwinu, nambu kweli

mwenga manikipato! Manyi kutukanigwa kwinu kubantukana ababikikema Akayahudi nambu nga Akayahudi ba kwelije, nambu kikuta chi Lichetani. ¹⁰ Makajogopaje kupotekigwa kumpakupata. Nannenge, Mmaja apakunondoya kukummeke mukipungo kati jinu, namangweto mpakulaga kukingobu cha machoba komi. Mmaganga nukuaminika mpaka kuwe, nane nimpa luchengo lwa bwomi.”

¹¹ “Ojwabi na machikilo, na ajoe Uhuke jwa Nnoongo pailenge ikuta ya bandu abunhwamini Kilisto!”

“Ojwapakuotola aialabigwaje ngu na kiu cha pabele.”

Nhwalo kukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Paligamo

¹² “Munhwandiki yene mpakachi ju kumbengu jukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Peligamo,

“Nhwalo gongo uboka ku jwenio jwabi nu upanga guna katema kono na kono. ¹³ Nu kumanyi kuntama, pantama nga kukibi kitebu chikingwana chi Lichetani! Nambu tango makaagabala lina lyango, nambu nkwikije kunhyobalela, ata kingobu cha Antipa nchaili juna kuaminika kwango jwakomigwa kati jinu penia pilitama Lichetani. ¹⁴ Nambu ngweti nhwalo nchoko gukunnengela, bange kati jinu bakengama maboulo ga Balaamu. Ojwammola Balaki balongaleye bandu buku Isilaeli batendi ubaja kukulye yakulya igongaligwe ni inyago nu kutenda ngongola. ¹⁵ Uyo, babi bange kati jinu abakengama maboulo Gakanikolai. ¹⁶ Nnape. Anda nukulapaje, nhika kwinu chokwe ne mbakuputana na bandu benia nu upanga guboka mukano jango.

¹⁷ “Ojwabi na machikilo, ajoe Uhuke jwa Nnoongo balenge kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto!

“Ojwapakuotola nampa chakulya chekiigwe chikikemigwa mana. Uhyo manimpa libwe liuu

eliandikigwe lina lihyono abije mundu jwalimanyi nambu jwajo tu jwalipokela.

Nhwalo kukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Tiyatila

¹⁸ “Munhwandiki yene mpakachi ju kumbengu jukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Tiatila,

“Gongo ngu nhwalo gwa Mwana jwa Nnoongo, ojwabi na mio agajaka andi nimi ya mwoto na juna makongono andi liaba elikutigwe. ¹⁹ Nimanyi itendwa inu. Manyi mapalano ginu, manyi imani jinu. Manyi kujangatana kwinu na manyi kuimbalila kwinu. Ngoe ntenda gambone muno kupeta pitumbulaga. ²⁰ Nambu ngweti kilebe chimwe chukunkelebuya, mwenga munhimbali munkege Yezebeli jwakikema mwene nnondoli. Babola na kaoya bandu bango batendi ngongola nu kulye yakulya eigongaleigwe inyago. ²¹ Nenga nampile kingobu chukulapa ngongola yakwe, nambu akanite kuileka ngongola yakwe. ²² Penia, mbampoteka ku kitamwe, jwenio pamwe na akajakwe abatei nakwe ngongola bapakupotekigwa muno, mpaka pabapakileka itendwa yabe ibaja yabatei nakwe. ²³ Uhyo mbakakoma abankengama, kupala kikuta cha bandu boa abanhamini nenga bamanye kutenda nenga nagamanyi agabi umyojo na agabi umutwe ja bandu. Maninnepa kila mundu tela na chateile.”

²⁴ “Nambu mangweto mantamanga kukilambo chuku Tiatila nkengamingije maboulo gakwe. Na mikibolite chache chibikikema chili ji Lichetani. Nannengelanga kutenda nintwekangaje gonge nhwigo. ²⁵ Nambu magagabale agammoligwe ngoe mpaka pambakuika.

²⁶ “Jwapakuotola nu kujendeke kamwa ilebe einipala, manimpa kinala chakalongalea bandu bilambo yenge. ²⁷ Matawala ku bokola ja choma na kapwindulana

angweto biba andi ijonjo. ²⁸ Na jwapakuotola aipokela kinala uchache chambokila kuboka ka Awabango, manampa lutondwa lu nng'andu.

²⁹ “Ojwabi na machikilo, ajoe Uhuke jwa Nnoongo pailenge ikuta ya bandu abunhwamini Kilisto!

3

Nhwalo kukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Sadi

¹ “Munhwandiki yene mpakachi ju kumbengu jukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Salide,

“Nhwalo gongo uboka ku jwajo ojwakamwi ihuke saba ya Nnoongo na ndondwa saba. Nimanyi itendwa inu, manyi mmanyikana kube na bwomi kumbe nhwile!

² “Nnyimuke, nnimbie ilebe iigile kwinu tango yangawe. Gambu, mpaka ngoe, nanibonaje itendwa inu ilenganile nnongi ja Nnoongo jwango. ³ Nkombokela, gammoligwe na agannyoine, magaagabale genia, nnape kutenda ubaja. Nambu anda nukelukije niika kukujitukila andi mwii nu umanyaje kingobu chambakuika. ⁴ Nambu nkwati bandu achoko abunhwamini Kilisto buku Salide banga akaya ngobo yabe. Benia nga abapaligwa kutyanga pamwe nanenga, kongo bakwindangite ngobo nhuu.

⁵ “Jwapakuotola bikwindia ngobo nhuu andi angweto. Nenga niliboyaje lina lyabe mu kitabu cha bwomi, kabe maninnyeketela liina lyakwe nnongi ja Awabango na nnongi ja akapakachi bakwe bu kumbengu.

⁶ “Ojwabi na machikilo, ajoe Uhuke jwa Nnoongo pakilenge kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto!

Nhwalo kukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Filadefia

⁷ “Munhwandiki yene mpakachi ju kumbengu ju kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Filadefia,

“Yene nga palongela ojwabi chwapi na juna kweli, juna mbungulo ya Daudi. Na pajogola nniango abije mundu jwaotwi kujigala, na pajigala nniango abije mundu jwaotwi kujogola. ⁸ Nno niimanyi itendwa inu yoa! Ngoe, nyogwile nniango nnongi jinu abije mundu jwaotwi kujigala, manyi kutenda iganukube nkwati makakala kachoko nambu miliagabile lilobe lyango na milikanitije liina lyango. ⁹ Mpenekie! Manannetela bandu ba nyumba ji kugongale Lichetani abibikikema Akayahudi, kumbe Akayahudije, nambu akawangi, manabeka bankilakitile majugwa mumakongono ginu na bandu boa bamanye kutenda nenga ndendampala. ¹⁰ Magambu miliagabile lilagilo lyango likuimbalila, nenga maninnendela kingobu chamalola chekiika padunia joa, kalondoya bandu boa. ¹¹ Nhika kwinu chokwe! Nkamula ndii chankweti, kupala mundu akampokaje hupo inu. ¹² Jwapakuotola manimeka abe nng'omba mu nyumba ja Nnoongo jwango. Abokaje mweno ngu. Uyo maniandika kwakwe liina lya Nnoongo jwango na liina lya kilambo cha Nnoongo jwango, yani Yelusalemu nnyono, kilambo chenye kiuluka kuboka kumbengu kwa Nnoongo jwango. Uyo panani jakwe niandika liina lyango lihyono.

¹³ “Ojwabi na machikilo, ajoe Uhuke jwa Nnoongo pailenge ikuta ya bandu abunhwamini Kilisto!

Nhwalo kukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Laodikia

¹⁴ “Munhwandiki yene mpakachi ju kumbengu jukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Laodikia.

“Gongo nga nhwalo guboke kwa jumwe jwakemigwa Unhyo, nchaili juna kuaminika na jwa kweli jwenio ngi kindumbutumbu chi ilebe yoa yaipanganie Nnoongo.

¹⁵ Niimanyi itendwa inu yoa! Manyi kutenda mwenga kuimilaje na mwotoje. Mbaya makabi, kuimila andaje

mwoto. ¹⁶ Magambu mmi mapyou na maimuje wala mmi mwotoje, amba nantapika mmoke mukano jango! ¹⁷ Mwenga mikitenda mmi nikipato, na mina ilebe nduu, na mpaije kilebe chachoa nambu mwenga umanyije kutenda manying'anyau, ipai kunkole kia, mwenga mahochochochi kinjwilili na mmi makengele! ¹⁸ Nannenge nhwemele kwango jaabu ejjochigwe mwoto kupala mme nikipato. Uyo mbaya nhwemele ngobo nhuu kupala nhwibalikie oni jinu jukutama makengele. Nu uyo nhwemele ntela mpakaye mio jinu kupala nnole. ¹⁹ Nenga kunkalapila nu kunkelebuya jwajoa junampala. Yene nkachane kutenda gambone nu kulapa. ²⁰ Mpenekia! Nenga nyema paniango na kugomba oti. Mundu jwajoa andajoine lilobe lyango nu kujogo nniango, manyingila nu kulye nakwe, na jwenio malya pamwe nanenga.

²¹ “Jwapakuotola nammeka atame pamwe na nenga pikitebu chango chukutawala, andi nenga panhotwile nu kutama pamwe na Awabango pikitebu chabe chukutawala.

²² “Ojwabi na machikilo, ajoe Uhuke jwa Nnoongo pailenge ikuta ya bandu abunhwamini Kilisto.”

4

Kitebu chukutawala chikibi kumbengu

¹ Pannyomola kugabona genia nganagabona malolo gange nniango ujogoligwe kumbengu. Ni lilobe elinilijoa kuboka pa genia likiba andi lilobe li lipenga, ngilinengela, “Nhwike kunani kono, nane manunnaya ilebe eipakupitila.” ² Penia Uhuke jwa Chwapi nganongalea. Nginikibona kitebu chikingwana kumbengu atamite mundu jumwe. ³ Jwenio ojwatamite pikitebu chenye abonekana andi mabwe gina kung'ala agakemigwa yaspi na yakiki. Upende gwa matanga ukiba gwakang'ala andi libwe

linukualala likijani nu utindikie kitebu chikingwana.
⁴ Kukiba yenge itebu ichilini na ncheche kukitindila kitebu chenie, na panani jakwe batamangite akinanhota ichilini na ncheche, benia bakiba bakwindangite ngobo nhuu nu umutwe jabe bakwindite njengo ya jaabu.
⁵ Kukitebu chutawala chenie kupitila kumulakila na njai nu kulindimila. Imbundi saba ya mwoto ikiba yakajaka nnongi ja kitebu chutawala chenie. Imbundi yenie ngi iuhuke saba ya Nnoongo. ⁶ Uyo nnongi ja kitebu chutawala chenie pakiba ni kilebe andi baali ji lindala, ibonekana andi liganga eling'ala.

Panakati kukitindi kitebu chutawala chenie pakiba na ipanganigwa inabwomi ncheche. Ikiba na mio nduu nnongi nu kunyuma.

⁷ Kipanganigwa chikutumbula kibonekana andi liimba, cha pili kibonekana andi ng'ombe na chi itatu kibonekana andi kumio ja mundu na cha ncheche kibonekana andi litumbui eligoloka. ⁸ Ipanganigwa yoa ncheche, kila kipanganigwa kikiba na mapapanilo sita, mapapanilo genia gakiba gatweli mio kunja na nkati. Kilo na mui ikotwikije kujemba,
 “Chwapi, chwapi, chwapi,
 Angwana, ana Nnoongo bina Makakala goa,
 abakiba na ababile na abapakuika!”

⁹ Kingobu choa ipanganigwa ina bwomi ncheche yenie nginkolea nu kumpe ichima nu kunnumba jwenio jwatamite pikitebu chiutawala na ojwalama pangapela na pangapela, ¹⁰ akananhota ichilini na ncheche bala kukigwia nnongi ja jwenio jwatamite panani ja kitebu chiutawala na kunng'ongale jwenio ojwalama pangapela na pangapela, na kubeka njengo yabe nnongi ji kitebu chutawala chenie nu kulenga,

¹¹ “Mangwana bito na

Nnoongo jwito, mpaligwa
kupokela kibumo na ichima na makakala,
magambu mwe mpanginie ilebe yoa, na kukupala kwinu
ngipanganigwa ni ibile.”

5

Kitabu na Mwana limbelele

¹ Penia nginikibona kitabu mukuboko lwalelo lwa jwenio jwatamite panani ja kitebu chutawala, kitabu chenie kikiba kiandikigwe nkati na kunja ni kitabigwe minepo saba ejibekigwe mihuli. ² Kabe nganammona mpakachi ju kumbengu juna makakala akatangacha kanonoya, “Bene abaotwile kuboya minepo jenie nu kuekula kitabu chenie?” ³ Nambu abonakinije mundu jwajoa kumbengu, wala kudunia na wala pae pa nnema, jukuoto kuekula kitabu chenie nu kukilolakea nkati. ⁴ Nenga ngang'uta ku lipyanda magambu akibaje mundu jwapaligwa kukiekula, andaje kukibona nkati. ⁵ Kubokapenia bamwe kati ja akananhota bala ngabanengela, “Makagutaje. Nnola! Liimba lya kabila ja Yuda, nchokolo jwa Daudi, aotwile. Jwenio kuotola kuboya minepo saba yenie nu kukiekula kitabu chenie.”

⁶ Penia nganammona Mwanalimbelele ajemite panakati ja kitebu chutawala, yantindi ina bwomi ncheche na akinanhota bala. Mwanalimbelele jwenio abonekana anda achinjigwe. Akiba na mbembe saba na mio saba ngi iuhuke saba ya Nnoongo eikiba ikingigwe kila paali padunia. ⁷ Mwanalimbelele ngajenda, ngakitola kitabuche mukuboko lwa kalelo lwa jwajo jwatamite panani ja kitebu chutawala. ⁸ Kingobutu apatola kitabu chenie, inabwomi ncheche pamwe na akananhota ichilini na ncheche ngibikigwia nnongi ja Mwanalimbelele. Kila mundu akiba ni kinubi chakwe na mikungu ja jaabu

ejitweli ubani, kwenio ngu kugongalela kwa bandu ba Nnoongo. ⁹Ngabajemba nhwambo nhyono, “Mwe mpaligwa kukitola kitabu chenie nu kujiboya minepo jakwe.

Magambu mwe makiba nchinjigwe, nu kumyai jinu mankombali Nnoongo bandu kuboka makabila goa, ilonge yoa na bandu bi ilambo yoa.

¹⁰ Mabekangite kube akakung'i mukingwana bammegele Nnoongo jwito, na benia mabatawala dunia joa.”

¹¹ Panalola, nganyoa lilobe lya akapakachi nduu muno bu kumbengu, na abije mundu jwaotwi kabalanga. Bakibanga bikitindi kitebu chu utawala, pamwe na ina bwomi ncheche yela na akinanhota, ¹² ngabajemba kanonoya, “Mwanalimbelele ojwachinjigwe apaligwa kupokela uwecho, kipato na ichima na malango na makakala na kibumo nu kulumbaliligwa.”

¹³ Kuboka penia nganyoa kila kipanganigwa kumbengu, padunia na pae ja nnema nu kubaali ni ipanganigwe yoa eibi mwenio nginjioa yakalenga, “Alumbigwe jwenio jwatamite pa kitebu chu utawala, na Mwanalimbelele, ichima ni kibumo na kulumbaligwa, abe na makakala pangapela na pangapela.”

¹⁴ Na ina bwomi ncheche ye ngilenga, “Unhyo!” Na akinanhota bala ngabagweganga manguku, ngabagongalela.

6

Mwanalimbelele anamatula minepo

¹ Kuboka penia nganammona Mwanalimbelele akamatula minepo jimwe kati ja minepo saba. Nganyoa

lilobe lya jumwe kati ja ina bwomi ncheche akalenga ku lilobe likolongwa andi kulindimila, “Nhwike!” ² Panakiba nakalola, nganammona falasi jumwe nhwuu. Jwanhwombile falasi jwenio akamwi upende, na jwombe ngabampe luchengo. Ngaboka aotwile na jwenio ajendeke kuotola.

³ Kabe, Mwanalimbelele nganamatula unepo gwa pili. Nganannyoa kipanganigwa jwa pili akalenga, “Nhwike!”

⁴ Penia ngapiti falasi jonge, nkele. Jwanhwombi falasi jwenio akakamuigwa liengo lya kujiboya tengela padunia joa, bandu bakomane. Jwenio ngabampe upanga nkolongwa.

⁵ Penia Mwanalimbelele panamatula minepo ja tatu, nganannyoa kipanganigwa jwa tatu akalenga, “Nhwike!” Nganola na nganammona falasi mpili. Jwanhwombi falasi jwenio akiba akamwi kapa ibena mukuboko jakwe.

⁶ Nganyoa andi lilobe eliboka panakati ja ipanganigwa inabwomi ncheche, kulenga, “Mbichi jimwe ja unga gwa ngano malepo gi liengo lilichoba limwe, na mbichi itatu ya shaili kwa malepo gu uloi gu liengo lilichoba limwe. Nambu makaalabije mauta na divai!”

⁷ Penia, Mwanalimbelele nganamatula unepo gwa ncheche. Ngannyoa lilobe lya kipanganigwa juna bwomi jwa ncheche kulenga, “Nhwike!” ⁸ Nganola nganammona falasi juna langi ja maliu. Na jwanhwombi falasi jwenio akemigwa Kiu, nu Kumambi akiba akankengama unyuma jakwe. Angweto bakakamuigwa kinala ku lobo jimwe ja dunia, ukoma bandu ku upanga na njala na itamwe ni ikoko ikale yampongoti.

⁹ Penia, Mwanalimbelele panamatula unepo gu nhwano. Nganola nhwina mu kitembe nginibona ihuke ya bandu abachinjigwe magambu gu kutangacha lilobe lya Nnoongo nu kujendeke kuchalakicha kweli ja gabaamine. ¹⁰ Ngabaguta ku lilobe likolongwa, “Mwe Mangwana mammi Chwapi, mantawala na mina

kuaminika, nchelwa mpaka lii kaukumula bandu abatama padunia kwakabukia magambu ga kutukoma twenga?”
¹¹ Penia kila mundu ngapata kanju nhuu, na ngabalenge bapomolele kuingobutu, mpaka pipakulengani ichabo ya akapakachi ajabe na akajabe abunhwamini Kilisto komigwa andi angweto.

¹² Penia nganola, Mwanalimbelele apaboya minepo ja sita, ngukube na kulendemela kukolongwa kwa dunia, lichoba ngilibe lipili andi ligunia lipili, na mwei gwoa ngube nkele andi myai, ¹³ na ndondwa eibi kunani ngigwe padunia andi ngokwa ya tini yangajela pigwe kingobu pupoga upepo nkolongwa. ¹⁴ Mbengu ngijiboigwa andi likai pibiligwa, na kila kitombi ni kichilu ngialibigwa nu kuboigwa pikiba. ¹⁵ Penia, akangwana ba padunia, akakolongwa na akakolongwa ba manjolinjoli na bina kipato bina makakala na akabanda boa na bandu ba tengela, ngibikiiyanga munduka na panakati ja mabwe gitombi. ¹⁶ Ngibilengela itombi yenie na mabwe, “Mutugwelele, mutuiye takabonekanaje umio mwa jwatama pi kitebu chukutawala, nu kuboke mulilaka lya Mwanalimbelele! ¹⁷ Magambu lichoba lyabe li kuhukumigwa. Beneke abapakulimba?”

7

Akasilaeli bange babekigwa muhuli

¹ Kiboka penia nganabonanga akapakachi ncheche bukumbengu bajemite mu ingono ncheche ya dunia, bakaibilanga ingono ncheche ya dunia kupala upepo guk-agugumaje pannema andaje mubaali andaje mumikongo. ² Kabe nganammona mpakachi jonge akaboka kumbwani, abi na muuli gwa Nnoongo ojwabi mmomi. Ngatondabea lilobe na kalengelanga akapakachi ncheche abakamuigwe makakala gu kualabiya dunia na baali. ³ Mpakachi jwa

Nnoongo jwenio ngalenga, “Makaalabiyaje dunia andaje baali andaje mikongo, mpaka putupakabeka muuli akapakachi ba Nnoongo jwito mu ibongi yabe.” ⁴ Kuboka penia, nganyoa ababekigwe muhuli, bandu laki jimwe na elufu alobaini na ncheche ba makabila goa ga bandu buku Isilaeli, ⁵ kabila ja Yuda, bandu elufu komi nibena kabila ja Lubeni bandu elufu komi nibena, kabila ja Gadi bandu elufu komi nibena, ngababekigwa iingi, ⁶ kabila ja Asheli bandu elufu komi nibena, kabila ja Nafutali bandu elufu komi nibena, kabila ja Manase, bandu elufu komi nibena, ⁷ kabila ja Simioni bandu elufu komi nibena, kabila ja Lawi, bandu elufu komi nibena kabila ja Isakali bandu elufu komi nibena, ⁸ kabila ja Zabuloni bandu elufu komi nibena na kabila ja Yusufu na Benjamini bandu elufu komi nibena.

Bandu kuboke kila kabila

⁹ Kupoka pa genia, nganola, ngunubona nkengeni nkolongwa gwa bandu banga balangika, bandu bi ilambo yoa na kabila yoa na ngolo yoa ni ilongela yoa. Benia bakiba bajemangite nnongi ja kitebu cha kalakala na nnongi ja Mwanalimbelele, bakwindite ngobo nhuu na bakamwile matutwe ga mitende mukuboko jabe. ¹⁰ Ngabatondobeya lilobe, “Ukomboi gwito uboka ku Nnoongo jwito nu uyo uboka ku Mwanalimbelele jwatama panani ja kitebu chu kutawala!” ¹¹ Akapakachi bukumbengu boa ngabajema kukitindila kitebu chutawala chenie na akanan-hota na inabwomi ncheche. Ngabagweganga manguku nnongi ja kitebu chutawala, ngabann’ongale Nnoongo, ¹² ngabalenga, “Unhyo! Kulumba na kibumo na malango na malumbo na ichima nu uwecho na makakala ya ana Nnoongo bito, machoba goa pangapela na pangapela! Unhyo!”

¹³ Jumwe kati ja akananhota bala ngangonya, “Bandu abakwinditi ngobo nhuu nga beneki? Na babokanga koo?” ¹⁴ Nenga nganajanga, “Ananhota, mwe mmanyi!” Bombe ngabanengela, “Bamba nga ababo ke mukulaga muno. Bapulite ngobo yabe kube nhuu mbuu mu myai ja Mwanalimbelele. ¹⁵ Kuyene babi nnongi ja kitebu chutawala cha Nnoongo na bammegelela kilo na mui mu nyumba jakwe ju kumbengu, jwombe jwatama panani pikitebu chutawala aitama na angweto na kalolela. ¹⁶ Bijjoaje kabe njala andaje nyota. Na lumu lwabalije kabele, ni liuke bikombaje. ¹⁷ Gambu Mwanalimbelele jwabi panakati ja kitebu chutawala aba nchungi jwabe. Jwenio mabalongalea ku chembwe cha mache ga bwomi. Na Nnoongo mabaungula manjochi mumio gabe.”

8

Unepo gwa saba

¹ Na Mwanalimbelele apanamatula unepo gwa saba, ngukube nuhu kumbengu kwa kingobu. ² Penia, nganabona akapakachi saba bukumbengu abajemanga nnongi ja Nnoongo, bakamuigwe mapenga saba.

³ Mpakachi jonge ngaika na kongo akamwi nkungu gwa jaabu gukuukaliki ubani, ngaika nu kujema nnongi papipi ni kiteba. Jwombe ngakamuigwa ubani nduu atinie pamwe na malumbo ga bandu ba Nnoongo, pikitembe cha jaabu nnongi ja kitebu chutawala. ⁴ Malyoi gu ubani pamwe na malumbo ga bandu bachwapi ba Nnoongo ngaika nnongi ja Nnoongo, kupete kamaboko ga mpakachi ju kumbengu. ⁵ Kuboka penia nganammona mpakachi jwenio atoi nkungu gubani gwenio, ngajela makala ga mwoto gupikitembe nu kukileke kudunia. Ngukube kulindamila na manjega, kumulakila nu kulendemela kwa nnema.

Lipenga likutumbula mpaka lya ncheche

⁶ Penia akapakachi saba bukumbengu bina mapenga saba ngabapanganika kujemba.

⁷ Mpakachi jukutumbula ngatumbu kujemba lipenga lyakwe. Na penia ngijiika ula ja maganga na mwoto kiwanga na myai ngilekeligwa pannema. Selusi jimwe ja nnema ngijitinika na selusi jimwe ji mikongo ngijitinika na maamba mabee goa ngagatinika.

⁸ Penia mpakachi jwa pili ngajemba lipenga lyakwe. Ni kilebe andi kitoombi kikolonga chikijaka mwoto ngikilekaligwa mubaali na selusi jimwe ja baali ngijibe myai jika, ⁹ selusi jimwe ji ipanganigwa yumubaali ngiwe na selusi jimwe ja meli ngijialabika.

¹⁰ Mpakachi jwa tatu ngajemba lipenga lyakwe. Lutondwa lukolongwa olujaka andi kiika kuboka kumbengu ngulugwele mu selusi jimwe ja ngemba nu muyembwe ya mache. ¹¹ Liina lya lutondwa lwenio lukemigwa, Kubaba. Penia, selusi jimwe ja mache ngagabe mababa, bandu ajingi ngabawe kukunywe mache genia mababa.

¹² Mpakachi jwa ncheche ngajemba lipenga lyakwe. Lichoba na mwei na ndondwa ngiputigwa nu kuoya selusi jimwe ju kung'ala kwakwe. Selusi jimwe ja mui lumu lubaliteje nu uyo selusi jimwe ja kilo mwei na ndondwa ijakitije.

¹³ Panalola ngannyoa litumbui likagoloka kunani muno, kongo likalenga kanonoya, “Kulaga! Kulaga! Kulaga! Kwa abatama padunia kingobu akapakachi atatu abaigile pabapakujemba mapenga gabe!”

¹ Penia, mpakachi ju nhwano ngajemba lipenga lyakwe. Ne ngunulubona lutondwa oluboka kumbengu, lugweli panani pikilambo, lwenio ngulupata lupungulo lwa mwimba gu kujenda kulibomba lyangapela. ² Lutondwa lwenio ngulujogola mwimba gu libomba lyanga pela lye-
nie, malyoi ngagapita mumwimba gwenio gabonekana andi malyoi agapita pilitanuli likolongwa. Lichoba na mbengu ngibe lubendu kwa malyoi agapita kwenio. ³ Maige ngagapitila mumalyoi genia ngatatanda padunia joa, kuboka penia ngagapata makakala andi ipelele. ⁴ Ngagaumulichigwa gakaalabije maamba pannema andaje itutwe andaje mikongo, nambu bapoteka bandu banga bekigwa kiingi cha Nnoongo kiibonge yabe. ⁵ Maige genia gapatitije makakala ga kakoma bandu, nambu kapoteka kwa myei nhwano. Kubinia kwakwe kulandina andi kipelele pikinnuma mundu. ⁶ Machoba genia bandu mabikipala kiu nambu bikipataje, bipala kuwe nambu kiu machatilanga.

⁷ Maige genia gabonekana andi falasi eibekigwe gambu ga ngondo. Umitwe jabe gakwindite ilebe ibonekana andi luchengo lwa jaabu nu kumio kwabe kukiba andi kumio ja mundu. ⁸ Nywili yabe ikiba ndandamau andi nywili yumunkege na mino gabe gakiba anda mino gi liimba. ⁹ Itibi yabe ikiba iekaligwe kilebe chikibonekana andi ngobo ja choma. Lilobe lya mapapanilo gabe likiba andi lilobe lya mutuka eutigwa na falasi nduu eijenda kungondo. ¹⁰ Gakiba na ipumbunkela ina miba andi ipelele na makakala ga kabengwa bandu kwa myei nhwano gaboka muipumbunkela yenie. ¹¹ Gakiba nu nngwana jwabe jwabalongalea jwenio nga mpakachi ju Lichetani ju libomba lyenie lyangapela, liina lyakwe ku Kiebulania nga Ebadoni na ku Kigiliki nga Apolioni, mana gakwe, Nkomi.

¹² Kulaga kukutumbula kupetite, nnolela kuika kulaga

kubele.

Lipenga lya sita

¹³ Penia, mpakachi jwa sita ngajemba lipenga lyakwe. Nganyoa lilobe kuboka mu ingonu ncheche ya kitembe cha jaabu echikibi nongi ja Nnoongo. ¹⁴ Lilobe lyenie lyannengila mpakachi jwa sita ojawakiba nilipenga, “Makulugulange akapakachi ncheche bi Lichetani abatabigwe ku lukemba lukolongwa lwa Fulata!” ¹⁵ Apakachi ncheche benia ngabalekekiigwa, benia bakiba babekigwe kupala kingobu ni lichoba lya mwei gwenio na chaka chenye koma selusi jimwe bandu padunia. ¹⁶ Nganyoa matyala agaombi falasi gakiba milioni mia mbili. ¹⁷ Mumaloto gango ibonekana yene, falasi na akaombe falasi. Bakwindangita ngao ya choma muitibi yabe ngele ni kibulugu nu yanjano na baluti ejijaka. Mitwe ja falasi yene ilandana andi mitwe ja maimba nu mung'omo yabe upita mwoto na malyoi na baluti. ¹⁸ Selusi jimwe ja bandu ngabakomigwa ni ioya itatu yenje mwoto na malyoi na baluti eipita mukano ya falasi yenie, ¹⁹ makakala ga falasi yenie gakiba mukano yabe na mumikela jabe. Magambu mikela jabe jibonekana andi majoka na jikiba na mitwe, itumia jenie kabengwa bandu.

²⁰ Bange bandu abaigile banga komigwa ku ioya itatu yenie, balapitije ubaja na balekiteje kugongale ilebe ya-batendakea bene akangweto kwa maboko gabe. Wala bakotakingije kugongale michepela na inyago ya jaabu na ya feza na ya liaba na ya mabwe ni i mikongo na ilebe yenge yangaoto kulola, andaje kujoa andaje kujenda. ²¹ Uyo balapiteje ubaja nu kuleka koma bandu andaje uwabe andaje ngongola andaje bwii.

10

Mpakachi ju kumbengu ni kitabu kichokochoko

¹ Kuboka penia, nganammona jonge mpakachi juna makakala akauluka kuboka kumbengu. Jwenio akiba linhwekali liunde na upende gwa matanga panani ja mutwe gwakwe. Kumio jakwe kukiba andi lichoba na makongono gakwe gakiba andi eke ya mwoto. ² Mukuboko jakwe akamwi kitabu kichokochoko chikiekuligwe. Ngabeka lukongono lwakwe lwa kalelo pabaali na lwa kangeja pikilambo. ³ Ngakema kulilobe likolongwa andi liimba pilikoloma. Pakoloma, ilindimo saba ngilindimila. ⁴ Ni ilindimo saba pilindima, napala kuandika, nambu nganyoa lilobe kuboka kumbengu, kulenga, “Malobe gi ilindimo saba yenie ga chili makagaandikaje!”

⁵ Penia mpakachi jwanammona ajemite lukongono lumwe ku baali longe kukilambo ngatondabea luboko lwakwe lwa kalelo kumbengu, ⁶ ngalapila kwa lina lya Nnoongo jwalama pangapela na pangapela, Nnoongo jwapangine mbengu na yoa eibi mwenio, jwapangine baali na yoa eibi mwenio, dunia na yoa eibi mwenio. Mpakachi jwenio ngalenga, “Kubeje kabe kulendela! ⁷ Nambu lichoba mpakachi jwa saba papakujemba lipenga lyakwe, Nnoongo malenganakia minhalo jakwe ejikiite andi pabatangachila akalondoli ababi akapakachi bakwe.”

⁸ Penia lilobe linilijoa kuboka kumbengu ngilinenge kabe, “Nnyende makakito kitabu chikiekuligwe mukuboko ja mpakachi ojwajemite lukongono mubaali longe pikilambo.” ⁹ Yene, nganyenda kumpakachi, nukunnyopa ambe kitabu kichokochoko che. Jwenio nganengela, “Mikitolage chenie, nnie, mukano jinu kinoga andi buuchi, nambu mulutumbo lwinu kiba kibaba!”

¹⁰ Ngandola kitabu muluboko lwa mpakachi nginikilye. Chenie kikiba kunoga andi buchi mukano jango, nambu pinikimila ngikibe kibaba mulutumbo lwango. ¹¹ Penia, nganenge, “Mpaligwa kupia kabe ulondo kunhwalo gwa bandu ajingi, ilambo, bandu ba makabila majingi ni ilongela ni ingwana!”

11

Akachaili abele

¹ Ngabambe nnai ogukiba andi lutela lukupemela nu kunenge, “Nnyende makapeme nyumba ja Nnoongo ni kitembe na makabalange bandu abagongalela mwenio.

² Nambu makapemaje lubanja olubi panja ja nyumba ja Nnoongo, magambu lwenio lupangigwe kwa bandu banga Akayahudi. Benia bikikindanga kilambo chachwapi myei alubaini na mibena. ³ Nenga manatuma akachaili bango abele kupala bapie ulondoli kwa machoba elufu jimwe mia ibele na sitini, kiti bakwindangite ngobo ya magunia.”

⁴ Akachaili abena benia ngi mikongo mibele ji mizeituni na muli ibele eijema nnongi ja Angwana ba padunia.

⁵ Anda mundu ajigite katende mabaja, mwoto kupita mukano jabe na kakomanga akangondwa babe, yene kila mundu ojwapakapoteka aiwa kiwe chenie. ⁶ Angweto bakweti kinala chukaga mbengu ula jakakomaje, kingobu chibatangacha lilobe lya Nnoongo. Kabe bakweti kinala chukugalambu mache kube myai nu kubeka ioya padunia kila pabapala.

⁷ Pabajomola kuchalakicha lilobe lya Nnoongo, kinyama kikale chikiboka kulibomba lyangapela aijomana nabo, na chenie machaotola na kakomanga.

⁸ Mitui jabe jigonekigwa undela mukilambo kikolongwa kwenio Angwana babe ngababambigwa. Liina li kilandanikio li kilambo chenie nga Sodoma andaje

Misili. ⁹ Bandu bilambo, makabila goa ni ilongela na kila lungolo bijilolakea mitui jenie ja akachaili abena kwa machoba matatu na nuchu angweto bichikaje. ¹⁰ Bandu abatamanga padunia bialala mwojo kuwe kwa bandu abena benia. Mabibeka mpapala nu kupagana hupo, magambu akalondoli abena benia bate kapoteka bandu abatama padunia pano. ¹¹ Kuboka pa machoba matatu na nuchu kupeta uhuke jwa bwomi kuboka ku Nnoongo ngugwajingila, angweto ngabajemanga, boa ababweni ngabajogopa muno. ¹² Kabe akalondoli abena benia ngibilijoa lilobe likolongwa kuboka kumbengu lyakalenga, “Nhwikange kunani kono!” Angweto ngabajabula kunani kumbengu kiti maunde gatindile, kongo akangondwa babe babi bakalolakeya. ¹³ Mangobu ugo, ngukupiti kulendeme kwa nnema, lipungu lya komi likilambo ngilibomoka. Bandu elufu saba ngabaweganga kuboke mukulendeme kwenio. Bandu abaigile ngabajogopa muno nu kumpe kibumo Nnoongo ju kumbengu. ¹⁴ Kioya cha pili kipetite, ngoche kiigi kioya chatatu.

Lipenga lya saba

¹⁵ Mpakachi jukumbengu jwa saba ngajemba lipenga lyakwe. Na lilobe likolongwa ngilijoanika kumbengu kulenga, “Ngoe kingwana cha dunia nga cha Angwana bito ana Nnoongo na Kilisto Nkomboi jwabampamb-wile. Jwombe matawala machoba goa pangapela!” ¹⁶ Akananhota ichilini na ncheche abatamite nnongi ja Nnoongo mu itebu yabe yutawala, ngabagwaganga manguku, ngabanng'ongale Nnoongo, ¹⁷ bakalenga, “Tunnumba mwe Mangwana Ana Nnoongo Mina Makakala, mammile na mamakiba!

Magambu nnaite makakala ginu makolongwa, nu kutumbu kutawala!

¹⁸ Bandu bilambo yoa ngababe nililaka, gambu kingobu chi lilaka linu kiike, kingobu cha kahukumula abawile kiike. Kingobu cha kaupanga akapakachi binu akalondoli na bandu ba Nnoongo, abiliagabala lina linu, akinangota na akinanhota. Ngi kingobu cha kakomanga bandu abakomanga bandu ba dunia!”

¹⁹ Penia nyumba ja Nnoongo kumbengu ngijjogoligwa na lichanduku lya lilagano lyakwe ngilibonekana munyumba jakwe. Ngukupiti kumulakila nu kulindimila na njai na kulendemela kwa nnema na ula ngolongwa ja maganga.

12

Munkege ni lijoka likolongwa

¹ Penia, kiingi chukuomongwa ngikibonekana kumbengu. Pakiba nu munkege jumwe ojubunkwindie lichoba na mwei pae ja makongono gakwe nu luchengo lwa ndondwa komi ni ibena umutwe jakwe! ² Munkege jwenio akiba na ndumbo, jwombe akiba akaguta kanonoya kulipyanda gambu akabandakila kukikombo mwana.

³ Penia, kiingi chenge ngikipitila kumbengu, kukiba nilijoka likolongwa likele na lina mitwe saba na mbembe komi na kila mutwe ukiba na njengo saba. ⁴ Nkela gwakwe ukiba gwakanhuta selusi jimwe ja ndondwa yu kunani nu kileke padunia. Lijoka lyenie ngilijema nnongi ja munkege jwenio jwapa kikikombo mwana, kupala ammile mwana jwapakubelekwa. ⁵ Munkege jwenia ngakikombola mwana munalome jwombe matawala ilambo yoa kwa bokola ja chooma. Nambu mwana ngatoligwa ngapelekigwa ku Nnoongo nuku kitebu chakwe

chukutawala. ⁶ Munkege jwenia ngatili kupongote Nnoongo ampanganikie paali kupala anng'oe machoba elufu jimwe mia ibena na sitini.

⁷ Jikiba ngondo kumbengu, Mikaeli na akapakachi akajakwe ngabaputana ni lijoka lyenie, lijoka lyenie na akapakachi bakwe, ngabaputana nabo. ⁸ Nambu lijokale na akapakachi bakwe ngabaputigwa na yene ngababengigwa kumbengu. ⁹ Lijoka likolongwa lyenie ngililekaligwa pae. Lijoka lyenie nga lyale lijoka lya kalakala likemigwa Lichetani andaje Mmaja jwenio nga ojawabokoloyanga bandu boa padunia. Ngililekaligwa kudunia na akapakachi bakwe.

¹⁰ Penia nganyoa lilobe likolongwa kuboka kumbengu lyakalenga, “Ngoe Nnoongo bakombwile bandu bakwe! Na Nnoongo nngwana jwito alaite makakala ni kingwana cha Kilisto Nkomboi jwampambwile alaya kinala chakwe. Magambu jwajo ojubatakiana akalongo bito nnongi ja Nnoongo kilo na mui, alekeligwe pae. ¹¹ Akalongo bito bunhwotolinge kwa makakala ga myai ja Mwanalimbelele nu kulilobe lya Nnoongo libachalakicha, benia bupaije bwomi gwabe ngabajekete kuwe. ¹² Kwa magambu genia, nhwalala mwojo kumbengu na mmoa mammi mwenio. Nambu, mpakulaga mantama padunia na mammi mubaali, magambu Mmaja anhwulakila pae! Jwenie abi ni lilaka muno, magambu amanyi machoba gakwe gaban-daki kupeta.”

¹³ Lijoka apilimanya kutenda lilekaligwe padunia, ngilitumbu kunhwema munkege jwenio jwakiba akikombwi mwana munalome. ¹⁴ Munkege jwenio ngapata mapapanilo mabele gi litumbui likolongwa kupala agoloke kutaali kulitila lijoka lyenie, mpaka paali pabampanganikie okwo kupongote jwombe agoigwe kwa yaka itatu na nuchu. ¹⁵ Penia lijoka lyenie ngilitapika mache

nduu andi lukemba, ngagankengama munkege jwenia unyumba kupala gannyole. ¹⁶ Nambu nnema ngugunyangata munkege jwenio, ngugukiekula andi kano ngumila mache agapita mukano ji lijoka lyenie. ¹⁷ Lijoka lyenie ngilinchimwa munkege jwenio, penia, ngilijenda kujomana na ibelei yakwe ya munkege jwenia chikiigile, ngababa abaagabala amuli ja Nnoongo nu kuchalakicha kweli ejiekuligwe na Yesu. ¹⁸ Yene lijoka lyenie ngilijema umbwega muluboga lwa baali.

13

Inyama ibena ikale

¹ Penia nginikibona kinyama chimwe kikale chakapita mubaali. Kikiba na mbembe komi na mitwe saba na panani ja mbembe yakwe akiba na njengo komi na panani ja mitwe jakwe pakiba na maina gu kuntukana Nnoongo. ² Kinyama chenie chinikibona chalandine ni kiobe, makongono gakwe galandine na nkwanda na kano jakwe jilandine andi ja liimba. Lijoka likolongwa lela ngilimpe makakala gakwe kinyama kikale pamwe na kitebu chakwe chutawala ninkinala kikolongwa. ³ Mutwe gumwe gu kinyama chenie uboneka andi likiba libanga elipala kunkoma, nambu libanga lyenie lilamite. Bandu boa badunia ngabaomongwa nukukikengama kinyama chenie. ⁴ Bandu boa ngibiligongale lijoka magambu lyakampe kinyama chenie kinala chakwe. Na angweto ngibikipangi lilumbo kinyama chenie, nu kukikonya, “Bene abalandine ni kinyama eche? Bene abaoto kuputana nacho?”

⁵ Penia kinyama chenie ngikipata uwecho gu kulonge malobe gikikiluya na malobe gukuntukana Nnoongo, ngikipata kinala chukamu maengo gakwe ku kingobu cha myei alubaini ni mibena. ⁶ Ngatumbu kuntukana

Nnoongo na lina lyakwe, kitamo chabe na boa abatama kumbengu. ⁷ Kinyama chenie ngikipata makakala gu kuputana na bandu ba Nnoongo na kaotola. Ngikipata kinala ku bandu ba kila kilambo na kabila nu lungolo ni kilongela. ⁸ Bandu boa abatama padunia bapakunng'ongalela, kila mundu jwangaandikigwa mu kitabu cha bwomi cha Mwanalimbelele ojwachinjigwe kuboka kalakala.

⁹ “Ojwabi na machikilo gukujoa na ajoe!

¹⁰ Mundu jwapangigwe kutoligwa ubanda matoligwa ubanda,

jukomigwa kupanga makomigwa kupanga.

Yene, bandu ba Nnoongo bapaligwa kuimbalila na imani.”

¹¹ Penia, nginikibona kinyama chenge chakaboka munnema. Chakiba na mbembe ibena andi ya Mwanalimbelele nambu alonge andi lijoka likolongwa. ¹² Kinyama kikale chenie chakiba ni kinala choa tela ni kinyama chu kutumbula ngikitumi kinala choa chi kinyama chukutumbula. Ngajitenda dunia na bandu bakwe bikigongale kinyama chenie chukutumbula, ojwalamite libanga lyakwe lya kiu. ¹³ Kinyama cha pili chenie ngikitenda ikobo ikolo ikolo nu gukuomongwa ata ngikijambukia mwoto kuboka kumbengu uuluke padunia nnongi ja bandu. ¹⁴ Ngabakoloya bandu boa ba padunia kuikobo yakwe yaitenda kwa magambu ga kinyama chukutum-bula. Chenie ngichaumulicha bandu ba padunia baten-dekeye kinyago chikilandine ni kinyama chikipotakigwe nu upanga ni libanga lyakwe lilamite. ¹⁵ Chenie ngikipata uwecho gu kukipe bwomi kinyago chi kinyama chukutum-bula, mpaka ngikioto kulongela na kakoma bandu boa abakana kukigongalela. ¹⁶ Ngabalachimicha boa, akinangota na akina nhota, bina kipato na akaocho, akabanda na ababi agabwa babekigwe iingi muluboko lwabe lwa kalelo andaje pibongi yabe. ¹⁷ Ngakana mundu akaemeje andaje

kuucha kilebe mpaka abe ni kiingi chenie. Kiingi chenie nga lina li kinyama chenie andaje ichabo ya lina lyakwe.

¹⁸ Penia ipaligwa malango na juna malango amanya kinyama chenie pikibalanga! Gambu yenie ngi ichabo ya mundu. Ichabo yenie nga mia sita sitini na sita.

14

Bandu ba dunia bakongoligwa andi mauno

¹ Penia nganammona Mwanalimbelele ajemite panani pikitombi cha Sayuni, pamwe na bandu laki jimwe na elufu alobaini na ncheche abaandikigwe muibongi yabe liina lya Mwanalimbelele na liina lya Awamundu.

² Penia nganyoa lilobe likolongwa kuboka kumbengu, elikiba andi mache majingi agapuma mulichela andi lilobe lya nnjai. Lilobe linilijoa andi bandu baona kilimba. ³ Bajembanga nhwambo nhyono nnongi ja kitebu chutawala na nnongi ja ipanganigwa inabwomi ncheche pamwe na akinanhota. Akibaje mundu jwakaotwa kuki-bola nhwambo gwenio nambu bandu laki jimwe na elufu alobaini na ncheche abakomboligwe padunia. ⁴ Bandu benia bateije ngu ngongola, bandu benia babi chwapi. Benia kunkengama Mwanalimbelele kwakwoa kwajenda. Bakomboligwe kuboka kati ja bange bandu, babe buku-tumbula kupangigwa ku Nnoongo na kwa Mwanalimbelele. ⁵ Balongije ngu uwangi, babije nililemwa lyalyoa.

Akapakachi atatu bukumbengu

⁶ Penia, nganammona mpakachi jonge akagoloka kunyengalele abi nu Nhwalo Gwambone gwa machoba goa pangapela, gwakatangachi bandu ababi padunia na kwa ilambo yoa na makabi goa na bandu ba ilonge yoa na ngolo yoa. ⁷ Jwombe ngalongo ku lilobe likolongwa, “Mannyogope Nnoongo na kunkolea jwenio! Gambu saa

jakwe jukuhukumula bandu jiike. Manng'ongalelange jwombe jwapangine dunia na mbengu, baali na chembwe ya mache.”

⁸ Mpakachi jwa pabele ngankengama jukutumbula ngalenga, “Kibomwike! Kibomwike mbyuu! Kilambo kikolongwa cha Babiloni! Jwaipi ilambo yoa divai jakwe, divai jukube na chuna muno cha ngongola jakwe!”

⁹ Na mpakachi jwa tatu ngabakengama akabele benia akalenga ku lilobe likolongwa, “Mundu jwajoa anda agongale kinyama kikale chenie andaje kinyago chakwe nu kubekigwa kiingi pikibongi chakwe andaje muluboko lwakwe, ¹⁰ jwenio uhyo ainywa divai jililaka lya Nnoongo elijeligwe mu kikombe chi lilaka lyakwe lyangaimula. Jwenio aipotekigwa kwa mwoto na mabwe ga baluti agajaka nnongi ja akapakachi ba chwapi bukumbengu na nnongi ja Mwanalimbelele. ¹¹ Malyoi gu kupotekigwa kwenio giuka kujenda kunani pangapela na pangapela. Bandu benia abikigongali kinyama kikale chenie na kinyago chakwe pamwe na mundu jwajoa jwabekigwe kiingi cha liina lyakwe bipomoleje kilo na mui.”

¹² Kuyene bandu ba Nnoongo bapaligwa kuimbalila yani abijiagabala amuli ja Nnoongo nu kujendeke kunhwamini Yesu.

¹³ Kuboka penia, nganyoa lilobe kuboka kumbengu lyakalenga, “Nhwandike malobe ganga! Mbaya abawi ngoe kiti baamini Angwana.” Jwombe Uhuke jwa Nnoongo alenga, Elo kweli! “Angweto bipomolela kuboke mumaengo gabe, gambu itendwa yabe mayakengama.”

Mauno ga nnema

¹⁴ Penia nginilibona liunde liuu. Piliunde lyenie akiba atamite mundu jwalandine na Mwana jwa Mundu. Akiba akwindite luchengo lwa jaabu umutwe jakwe, nu mukuboko jakwe akamwi mbopo jina kutema. ¹⁵ Penia

mpakachi jonge ju kumbengu kuboke kunyumba ja Nnoongo okwo kumbengu ngannenge ku lilobe likolongwa jwajo jwabi miliunde, “Ntole mbopo jinu makaune gambu mauno gaike, gambu mauno agabi padunia gakomile.” ¹⁶ Yene, jwatamite piliunde ngauna na mbopo jakwe na mauno ga dunia ngagaunigwa. ¹⁷ Mpakachi ju kumbengu jonge ngapita unyumba ja Nnoongo kumbengu jwombe uyo akamwi mbopo jina katema.

¹⁸ Penia mpakachi jonge kumbengu kilongoi jwa mwoto, ngapita kuboka pikitembe, ngannenge ku lilobe likolongwa jwajo juna mbopo jina katema, kulenga, “Ntole mbopo jinu jina katema, nteme mikungu ja zabibu ejibi padunia, gambu ijelite!” ¹⁹ Mpakachi ju kumbengu jwenio ngatumi mbopo jakwe kueketa mikungu ja zabibu ja padunia, ngaleke milibomba li ukamangi zabibu, paali pililaka likolongwa lya Nnoongo. ²⁰ Zabibu ngikandigwa nkati ji libomba lyene elikiba panja ji kilambo na myai ngijibutuka andi lukemba meta ibena kujingi pae nu kwela kilomita mya tatu.

15

Akapakachi saba ni ioya saba

¹ Kuboka pagenia nginibona iingi yenge ikolongwa yukuomongwa okwo kumbengu. Pakiba na akapakachi saba bukumbengu bina ioya saba yukujomolela. Gambu gu ioya saba yenie, lilaka lya Nnoongo lilenganile. ² Penia nginikibona kilebe andi baali ja lindala, kiwanga na mwoto. Nganabona ababikiotwi kinyama kikaleche nikinyago chakwe ni ichabo ya lina lyakwe. Bandu benia bajema umbwega ja baali ji lindala. Bakamwi inanda ibapa Nnoongo. ³ Bajembanga nhwambo gwa Musa, mpakachi jwa Nnoongo na gwa Mwanalimbelele, bakalenga, “Mwe Mangwana Mana Nnoongo Mina Makakala,

itendwa inu nga ikolongwa na ya kuomongwa muno!

Mwe Mangwana ba ilambo yoa,
ndela inu ibi andi pipaligwa na ya kweli!

⁴ Mwe Mangwana, mene jwanga nnyogopa mwe?

Mene jwanga likoleya lina linu?

Mwenga jika jinu nga Machwapi.

Bandu bi ilambo yoa mabunhwikalila nu kunng'ongalela,
gambu itendwa inu ya kweli ibonakine.”

⁵ Kuboka pa genia nginjibona nyumba ja Nnoongo jijogaligwe kumbengu, nkati jakwe mukiba liteba elichalakicha kutenda abi Nnoongo. ⁶ Penia ngabapitanga akapakachi saba unyumba jenie bina ioya saba. Bakwindangite ngobo nhuu chwapi ina kang'ala nu luunga lwa jaabu mbengamabele. ⁷ Penie jumwe kati ja ipanganigwa ina bwomi ncheche yela ngabapeganga akapakachi saba bukumbengu bala mikungu ejitweli lilaka lya Nnoongo, ojalama machoba goa pangapela. ⁸ Nyumba ja Nnoongo ngijitwele malyoi agaboka mukibumo cha Nnoongo na makakala gakwe, na akibaje mundu jwaotwile kujingi munyumba ja Nnoongo mpaka pipela ioya saba eiletigwe na akapakachi saba.

16

Mikungu saba ji lilaka lya Nnoongo

¹ Penia, nganyoa lilobe likolongwa kuboka munyumba ja Nnoongo kumbengu jakalengela akapakachi saba bala, “Nnyendange makajite mikungu saba jenia ji lilaka lya Nnoongo kudunia.”

² Mpakachi ju kutumbula ngajenda kujita nkungu gwakwe padunia. Kingobutu mapute mabaja gukubinia ngabagapata boa abakiba na kiingi chikinyama kikale na abagongalila kinyago chakwe.

³ Mpakachi jwa pabena ngajita nkungu gwakwe mubaali. Nabaali ngijibe myai jika andi myai ja mundu jwawile na inabwomi yoa mubaali ngiwe.

⁴ Mpakachi jwa tatu ngajita nkungu gwakwe mu ngemba na yembwe ya mache, yenie ngigalambuka kube myai. ⁵ Nganannyoa mpakachi kilongoi jwa mache akalenga,

“Mwe machwapi, mammile na mamakiba!

Mwe ntei andi pipaligwa kuhukumula nyene.

⁶ Magambu bakajitanga myai ja bandu ba Nnoongo na akalondoli binu, namwe mapi myai banywe, bapaligwa kutendigwa genie!”

⁷ Penia, nganyoa lilobe pikitembe lyakalenga, “Elo, Mwe Mangwana Mana Nnoongo Bina Makakala! Hukumu inu nga eipaligwa na ya kweli!”

⁸ Mpakachi jwa ncheche ngajita nkungu gwakwe pili-choba. Lyenie ngilipata makakala gakinia bandu kwa lumu lwakwe. ⁹ Yene bandu ngabatinika muno, ngabantukana Nnoongo ojwabi nuwecho ku ioya yenia. Nambu balapangitije kumpe kibumo Nnoongo.

¹⁰ Penia, mpakachi ju nhwano ngajita nkungu gwakwe panani pi kitebu chutawala gu kinyama kikale chenie. Lubendu nguluwekele kingwana chikinyama chenie na bandu ngibikilumanga nimi yabe magambu gu kubinia, ¹¹ na ngabantukana Nnoongo ju kumbengu kwa magambu ga kubinia kwabapata na mapute gala. Nambu balapangitije itendwa yabe ibaja.

¹² Penia, mpakachi jwa sita ngajita nkungu gwakwe mu lukemba lukolongwa lwa Fulata. Mache gakwe ngagajoma kupala jibe ndela ja akangwana kuboka kumbwani. ¹³ Penia, nginijibona ihuke ichapu itatu ikiba andi maula, chimwe kipita mukano ji lijoka likolongwa na

chimwe kipita mukano ji kinyama kikale na chimwe kipita mukano ja nnonboli ju uwangijo. ¹⁴ Yenje ngi ihuke itatu imichepela eitenda ikobo, ngijenda kakangwana ba dunia joa na kakongani pamwe kwangondo kulichoba likolongwa Iya Nnoongo Juna Makakala.

¹⁵ Angwana balenga, “Mpenekia! Nenga nhika anda nnyibi! Mbaya mundu jwakelukia nu kwindi ngobo yakwe kupala akajenda makengelije nu kola oni.”

¹⁶ Ihuke yenie ngayakongania akangwana benia paali apakemigwa Kiebulania, Halimagadoni.

¹⁷ Penia, mpakachi jwa saba ju kumbengu ngajita nkungu gwakwe panyengelejagi. Lilobe likolongwa ngilijoanika kuboka pa kitebu chutawala, munyumba ja Nnoongo, lyakalenga, “Galenganile!” ¹⁸ Ngukupiti kumulakila na manjega nu kulindimila kwa njai nu kulendeme kukolongwa kwa nnema na kwanapitije kulendeme kwa nnema andi kwenio kutumbu Nnoongo pampangana mundu. ¹⁹ Kilambo kikolongwa chenye ngikibaganika ipande itatu ni ilambo ya bandu boa ngibomonika. Penia Nnoongo ngakikombokela kilambo kikolongwa chuku Babiloni. Ngakikenga kikombe cha divai ji lilaka lyakwe likolongwa. ²⁰ Ichilu yoa ngiboigwa, na itombi yoa ibonakineje kabele. ²¹ Penia kumbengu ngijikoma ula ngolongwa ja maganga gina kutopa limwe kilo amsini ngagagwele bandu. Angweto ngabantukana Nnoongo magambu ga ioya yenie ya ula ngolongwa jimaganga, gambu jikiba ula ngolongwa muno.

17

Munkege juna ngongola ni kinyama kikale

¹ Jumwe kati ja akapakachi saba bukumbengu abakiba nimikungu saba ngaika, nganengela, “Nhwike, nane nan-naye hukumu ja munkege jwajo nngongola nkolongwa,

jwtatama umbwega ja mache majingi. ² Akangwana ba padunia bateilinge ngongola najwenio, na bandu abatama padunia ngabalobe ugembe gwa ngongola yakwe.”

³ Kiti tango nakalongeigwa nu Uhuke jwa Nnoongo nginikibona nakatoligwa na mpakachi ju kumbengu mpaka kupongote. Kwenio nganammona munkege atamite panani ja kinyama kikale kikele. Kinyama chenie kikiba kiandikigwe kila paali maina gukuntukana Nnoongo, kikiba na mitwe saba na mbembe komi. ⁴ Munkege jwenio akiba akwindite ngobo ya langi ja zambalau na ngele, akiba akilembalakie kwa jaabu, mabwe ga bei ngolongwa na lulu. Mukuboko jakwe akamwile kikombe cha jaabu chombe chakiba kitweli mabaja nu uchapu gwa ngongola yakwe. ⁵ Pikibongi chakwe paandikigwe liina lya mana ga chili, “Babiloni Nkolongwa, amama ba akangongola na ba akabaja ba dunia.” ⁶ Nganammona munkege jwenio alobile myai ja bandu ba Nnoongo, na myai ja akachaili ba Yesu. Panammona ngaomongwa muno.

⁷ Penia mpakachi jukumbengu jwenio ngangonya, “Kwa nike nhwomongwa? Nenga maninnengela mana gachili ga munkege ojo na kinyama kikale chenje chikimpotwile china mitwe saba na mbembe komi.

⁸ Kinyama kikale chela chimikibona kikiba kimmomi nambu ngoe kiwile, nambu ngoe kibandaki kuika kuboka kulibomba lyanga pela, chenie makialabigwa. Bandu abatama padunia, banga andikigwa maina gabe mukitabu cha bwomi kutumbu pipanganigwa dunia bapakuomongwa papapakukibona kinyama kikale chenie magambu kalakala ngikibe kimmomi na ngoe kiwile nambu makiika kabena!

⁹ “Pamba ipaligwa malango na gwambone! Mitwe saba jenie ngi itombi saba yatama munkege jwenio. Uyo mitwe

saba jenie nga akangwana saba. ¹⁰ Akangwana nhwano bakomigwe, jumwe tango akatawala na jonge tango anaikaje, nambu papakuika apaligwa kutawala kusingobu tu. ¹¹ Kinyama kikale chikikiba kalakala ngoche kibije, jwenio ngungwana jwa nane. Jwenio nga kati ji inyama sabaye, chenye makijomokage.

¹² “Mbembe komi imibona yela nga akangwana komi bangatumbu kutawala, nambu bipata kinala chukutawala kwa saa jimwe ni kinyama kikaleche. ¹³ Boa biba lyabe limwe na angweto bikipa kinyama kikale chenye makakala gabe goa ni kinala. ¹⁴ Bapakuputana ngondo na Mwanalimbelele, nambu Mwanalembelele pamwe na ababakemite na kapambula bina kuaminika, apakaotola gambu jwenio nga Ungwana jwa akangwana na Nkolongwa jwa akakolongwa.”

¹⁵ Kuboka penia mpakachi jukumbengu nganengela, “Mache gamagabona patamite nngongola jola, nga ngongano yi ilambo yoa na ngolo yoa ni ilonge yoa. ¹⁶ Kinyama kikaleche na mbembe komi imibona mainchimwa nngongola jwenio. Maimpoka ilebe yakwe yoa yakweti nu kunneka makengele na mabilya nyama ja mmele gwakwe nu kuntinia mwoto. ¹⁷ Gambu Nnoongo abekite mumyojo jabe kutenda gapala jwombe, nu kuchikachana angweto kwa angweto kukiye kinyama kikale chenye uwecho gwabe gukingwana mpaka palenga Nnoongo galenganile.

¹⁸ “Munkege jumummona jola ngi kilambo kikolongwa chibatawala akangwana boa padunia.”

18

Kugwe kwa kilambo cha Babiloni

¹ Kuboka pa genia nganammona mpakachi jonge akauluka kuboka kumbengu. Akiba ni kinala kikolongwa,

na dunia ngijimulikigwa na kung'ala kwakwe. ² Jwenio ngatondobea lilobe kanonoya akalenga, “Mmomwike kilambo kikolongwa chuku Babiloni mmomwike mbyuu! Ngoe mmi kitamo chi ibwebwe ni michepela, mwe ngoe ngi kitamo chi ijuni ichapu ni inyama ichapu yukuakala muno. ³ Magambu bandu ba kabila yoa ngabalobe divai jinu babe na chuna muno chukutenda ngongola yakwe na akangwana ba padunia na bandu bikilambo chenie batei nakwe ngongola. Na akaucha ilebe ba padunia bapatite kipato kikolongwa kwa makakala ga kauchi mukilambo chenie ile yu konji.”

⁴ Kuboka penia nganyoa lilobe lenge kuboka kumbengu kulenga,

“Mangweto mabandu bango, mmokange mukilambo chuku Babiloni,
kupala akannyambukije mabaja gakwe,
kupala makapatangaje ioya yakwe.

⁵ Kwa magambu mabaja gakwe,
galombakine mpaka kumbengu,
na Nnoongo akombakile mabaja gakwe.

⁶ Matenda andi apantendelingi mangweto,
mannepange pabena kwa agantendalinge.
Mukikombe chatindagine divai jakwe, mantindanikia
divai mbaba mala pabena kupeta jampilangita
mangweto.

⁷ Mampegange kupotekigwa nu kukubinia tela na pakikoya nu kutama kukukikonja,
gambu umwojo akilenga, ‘Ndama pamba andi linyongolo nane nanahweleje,
nagaje!’ ⁸ Kwa magambu genia kulichoba limwe ioya yakwe yoa ipakumpata,
kiu na kokaleka na njala,
apakujochigwa mwoto,

gambu Angwana ana Nnoongo abahukumu bakweti makakala.”

⁹ Akangwana ba padunia abatei nakwe ngongola nu kutama kukikikonja pamwe na mwenga, bapakuguta nu kokaleka, pabapakagabona malyoi gukutinika kwinu.

¹⁰ Bajemanga kutaali kwa mbwele gambu gukupotekigwa kwinu, bakalenga, “Kulaga, kulaga, mwe Babiloni kilambo kikolongwa ni kilambo china makakala. Gambu saa jimwe tu hukumu jinu jiike!”

¹¹ Uyo akaucha ilebe ba padunia angweto mabaguta nu kubeka malelo kilambo chenie, magambu abonekanaje mundu jukueme ilebe yabe kabele, ¹² abeje kabele mundu jukueme jaabu yabe, na feza yabe na mabwe ga bei na lulu na ikwindo yukualala na ngobo ya zambalau na ngobo ngele na ngobo nyebajau, na kila kilebe chukunungila chi mikongo na yambo ya mino ga ndembo na yombo i mikongo itendakiigwe kwa bei ngolongwa na yombo iliaba na yombo ya yoma na yombo ya malumalu, ¹³ mdalasini na itimbilo nu ubani na udi na divai na mauta na unga gwa ngano na ngano na ng'ombe na mambelele na falasi na mikokoteni na akabanda babe na ati bwomi gwa bandu.

¹⁴ Na akaucha ilebe bikilengela kilambo chenie, “Ilebe yambone yoa imapala ibe inu ngoe ejebalie, kipato chinu choa chukulokeloke ni ilebe eimpa kukikikonja mibona kabeje ngu!” ¹⁵ Akaucha ilebe abakiba bina ipato kuboke mukuucha ilebe mukilambo chenie, majemanga kutaali ku kujogopa kupotekigwa kwakwe. Bapakuguta nu kube na malelo, ¹⁶ bilenga, “Kulaga! Kulaga mwe makilambo kikolongwa, mayobali kwindi ngobo ja kitani na ngobo ya langi ja zambalau ngobo ngele nu kukilembaleke kwa jaabu na mabwe ga bei ngolongwa na lulu! ¹⁷ Ku saa jimwe tu kipato chinu kibokite!”

Kabe akaendecha meli binu na boa abatyanga nabo na akaucha ilebe kundela ja baali na bandu boa abakamu maengo mubaali ngabajema kutaali, ¹⁸ na pabagabona malyoi ga mwoto ogukiba gukantina jwenio, ngabaguta kunonoya, kulenga, “Bo, kibile kilambo kikolongwa andi chenjeno!” ¹⁹ Ngabaguta nu kubeka kiale umutwe nu kokaleka, kulenga, “Kulaga! Kulaga, kilambo kikolongwa! Magambu bandu boa bina meli ngabapata ipato kupete mwe, ku saa jimwe tu nhwoite ilebe inu yoa!”

²⁰ Nhwala mwojo mbengu, nhwala mwojo mammi chwapi na machandundame na makalondololi magambu Nnoongo anhwukumwi andi jwombe pantendalinga mangweto.

²¹ Kuboka penia mpakachi jumwe juna makakala ngajinu libwe likolongwa andi lwala nu kulileke mubaali, ngalenga, “Yene nga pikipakulekaligwa kamakakala kilambo cha Babiloni, kibonekana kabeje. ²² Mijijoa kabeje miambo ja bandu, wala malobe ga akaona inubi wala malobe ga akajembi wala akajemba pilimbi wala akajemba mapenga. Wala pundi jwajoa jwapakubonekana kwinu, wala lilobe li kuyaga lijoanikaje kwinu. ²³ Kung'ala kwa muli kubonekanaje kabe kwinu, na malobe ga ajumbo na andaje ga angwanamundu gijoanikaje kwinu, magambu akaucha ilebe binu bakiba nuwecho nkolongwa padunia nu kuwabe gwinu ngamakoloyanga bandu boa ababi padunia!”

²⁴ Kilambo chuku Babuloni kihukumuligwa magambu nkati jakwe mukiba na myai ja akalondoli na bandu ba Nnoongo na bandu boa abachinjigwe padunia joa.

¹ Kiboka cha genia nganyoa lilobe likolongwa kuboka kumbengu andi lya bandu ajingi kulenga, “Alumbigwe Nnoongo! Ukomboi ni kibumo na makakala yoa nga yakwe Nnoongo jwito!” ² Hukumu jakwe nga ja kweli nga ejipaligwa. Anhwukumwile nngongola nkolongwa ojwajialabia dunia joa kwa ngongola yakwe. Nnoongo anhwukumwile magambu ga kakoma akapakachi bakwe!” ³ Ngabakemeke kabena, “Alumbigwe Nnoongo! Malyoi ga mwoto agatinie kilambo chenie gajende kunani machoba goa pangapela!” ⁴ Akananhota ichilini na ncheche na inabwomi ncheche, ngabagwe manguku nu kunng'ongale Nnoongo jwatamite pikitebu chakwe chutawala ngalenga, “Unhyo! Alumbigwe Nnoongo!”

Mpapala gwa kutola akege gwa Mwanalimbelele

⁵ Kuboka penia, ngapapiti lilobe pi kitebu chutawala kulenga, “Munnumbange Nnoongo jwito, mangweto makapakachi bakwe mmoa, mmoa mamung'ongalela, makanangota na makananhota.” ⁶ Penia nganyoa kilebe andi lilobe andi lya bandu ndu na andi kupuma kwa mache na andi kulindimi kwa njai, lyakalenga, “Mannumbange Nnoongo! Kwa magambu Angwana bito ana Nnoongo Bina Makakala abatawala. ⁷ Tuala mwojo nu kululuta, tulumbe ukolongwa gwakwe! Magambu mpapala gu kutola akege gwa Mwanalimbelele uike na ajumbo babe babi tayali. ⁸ Munkege jwenio bampi uwecho gu kwinda ngobo chwapi nhuu inakung'ala.”

Kikwindo chenie kilaya itendwa yambone ibatenda bandu ba Nnoongo. ⁹ Penia mpakachi ju kumbengu jo nganengela, “Nhwandika ganga, mbaya baba abakokigwe ku mpapala gwa Mwanalimbelele.” Kabe nganengela, “Genia nga malobe ga kweli ga Nnoongo.” ¹⁰ Penia

ngang'we manguku nnongi ja makongono gakwe, ngambala kunng'ongalela. Nambu jwenio nganengela, “Nko-toke! Ne nga napakachi najinu andi mwenga na akanuna binu, twe tuboa tunchalakicha Yesu. Manng'ongale Nnoongo!”

“Gambu kweli ejiekuligwe na Yesu nga ejebaotoya bandu kulenga nhwalo kuboka ku Nnoongo.”

Jwanhwombila Falasi nhuu

¹¹ Penia, nganola mbengu jiekuligwe, na nganammona falasi nhuu, na jwanhwombile akemigwa, “Jukuaminika,” na “Kweli.” Pabahukumula bandu nu kuputana ngondo atenda yene andipipaligwa. ¹² Mio gakwe gakiba andi nimi ya mwoto na akiba akwindite njengo ndu umutwe. Jwombe akweti liina lyene abije jwalimanyi nambu mwene tu. ¹³ Akiba akwindite ngobo jibachwikite mu myai. Liina lyakwe akemigwa, “Lilobe lya Nnoongo.” ¹⁴ Matyala gu kumbengu ngagankengama kongo gaombi falasi nhuu mbuu na gakwindite ngobo ina chwapi nhuu ina kualala. ¹⁵ Upanga gunakatema ngupita mukana jakwe, na kupanga gwenio mabaotola bandu bilambo yao. Jwenio nga ojwapakutawala kwa bokola ja choma nukanda divai muchombo chu ukamangi zabibu ya lilaka likolongwa lya Nnoongo juna Makakala. ¹⁶ Mungobo jakwe nu mulibondo lyakwe, paandikigwe liina, “Nngwana jwa akangwana na Ntawala jwa akatawala.”

¹⁷ Penia, nganammona mpakachi jukumbengu jonge ajemite pilichoba. Ngatondobea lilobe na kikema ijuni yoa eigoloka kunani, “Nhwikange! Nkonganganage pamwe ku mpapala nkolongwa gwa Nnoongo. ¹⁸ Nhwikange nniagange mibele ja akangwana, mibele ja akakolongwa ba matyala, mibele ja bandu bina makakala, mibele ja

falasi na mibele ja akaombe falasi boa, nhwikange nnia-gange mibele ja bandu boa, ababi agabwa na akabanda, akanangota na akananhota.”

¹⁹ Penia, nginikibona kinyama kikale na akangwana ba padunia pamwe na matyala gabe bakongine pamwe kupala kumputa ngondo jwajo ojwaombi falasi nhuu na matyala gabe. ²⁰ Nambu kinyama kikale chenie ngikipukaligwa mateka pamwe na nnondoli ju uwangi jwakiba akalaya ikobo kupete kinyama chenie. Ku ikobo yenie, ngabakoloya abakiba babekigwe kiingi chi kinyama chenie, na angweto abagongalela kinyago chakwe. Kinyama kikale chenie pamwe na nnondoli ju wangi jwenio ngabalekeligwa boa abena, babi akam-momi, nkati ja lilaba elijaka mwoto gwa mabwe ga baluti. ²¹ Matyala gabe ngagakomigwa ku upanga ogupita nkano ja jwajo jwaombe falasi nhwuu. Ijuni yoa ngijukuta ku nyama ya mibele yabe.

20

Yaka elufu jimwe

¹ Penia, nganammona mpakachi jumwe akauluka kuboka kumbengu abi na lupungulo lu kulibomba lyangapela na ntondolo nkolongwa mukuboko jakwe.

² Ngalikamula lijoka lela lijoka lya kalakala, yani Mmaja andaje Lichetani ngalitaba ntondolo kusingobu cha yaka elufu jimwe. ³ Mpakachi jwenio ngalilekela kulibomba lyangapela, ngalijigilila kwenio nukubeka minepo panniango kupala akaoyangaje bandu kabele mpaka yaka elufu jimwe pipakulenganila. Nambu kuboke mu yaka yenie nga mpaka likuluguligwe kabele, nambu kusingobu tu.

⁴ Penie nginibona itebu yu utawala na batamite bandu abakamuigwe kinala chukuhukumula. Kabe nginibona

ihuke ya bandu abachinjigwe kwa magambu gukunhwamini Yesu nu kutangacha lilobe lya Nnoongo. Benia bagongalije kinyama kikale chenie ni kinyago chakwe, na babekigwije kiingi chakwe muibongi yabe, andaje mumaboko gabe. Ngabayokanga nukutawala na Kilisto kwa yaka elufu jimwe. ⁵ Bange bandu abajomwike bala bapatangitije bwomi mpaka pilenganila yaka elufu jimwe. Kwenio nga kuhyoka ku kutumbula kwa abawile. ⁶ Mbaya nu upeele, kwa bandu ba Nnoongo abapakube mukutumbu kuyoka. Kiu cha pabele kibeje na makakala kwabe, biba akakung'i ba Nnoongo na ba Kilisto bitawala pamwe kwa yaka elufu jimwe.

Kupela ku Lichetani

⁷ Kingobu cha yaka elufu jimwe kulengania, Lichetani malijogoligwa kuboke mukipungo chakwe. ⁸ Lyene malipita panja, litumbula kaoyanga bandu abapwilikine kila paali padunia, yani ilambo eikemigwa Gogu na Magogu. Lichetani lyakongala pamwe kukuputana ngondo, benia biba ndu andi nhwangi gu kumbwani. ⁹ Ngabapetanga mu kilambo choa, bikikitindila kigono cha bandu ba Nnoongo ni kilambo chakipala Nnoongo. Nambu mwoto nguuluka kuboka kumbengu, ngugwatinia mbyu. ¹⁰ Mmaja ojubaoyanga, ngalekaligwa nkati ja lilaba elijaka mwoto gwa mabwe ga baluti, mukibi kinyama kikale chela na nnondoli juwangi. Angweto bipotekigwa mwenio kilo na mui pangapela na pangapela.

Hukumu ja bandu boa

¹¹ Penia, nginikibona kitebu chutawala kikolongwa kihuu na jwatamile chenie. Dunia na mbengu ngiboka nnongi ja mio gakwe, na jibonekana kabeje. ¹² Nganabonanga bandu abawile akinanhota na akinangota, bajemangite nnongi ja kitebu chutawala ni

itabu ngiekuligwa. Kitabu chenge ngikiekuligwa, chenye ngi kitabu cha bwomi. Abawile ngabahukumigwa kuboke muitendwa yabe, andi piandikigwe muitabu yenye. ¹³ Baali ngabapianga abawile abakiba mwenio, kiu nu kumambi ngabapianga abawile abakiba mwenio. Na kila mundu ahukumigwa kuboke muitendwa yakwe. ¹⁴ Kuboka penia kiu nu kumambi ngukulekaligwa mulilaba lya mwoto. Lilaba lya mwoto nga kiu cha pabena. ¹⁵ Mundu jwajoa jwanga andikigwa liina lyakwe mu kitabu cha bwomi, ngalekaligwa mulilaba lya mwoto.

21

Mbengu nhyono na Dunia nhyono

¹ Kuboka penia, nginijibona mbengu nhyono na dunia nhyono. Gambu mbengu ja kalakala na dunia ja kalakala ikiba iboigwe na baali uhyo jikibaje. ² Nginikibona kilambo cha chwapi, Yelusalemu nhyono, chakauluka kuboka ku Nnoongo kumbengu. Kikiba kibekigwe chwapi andi ajumbo abalembalekigwe chwapi kukutoligwa na analome. ³ Penia nginilijoa lilobe likolongwa kuboka pikitebu chutawala kulenga, “Nno! Kitamo cha Nnoongo kiyono kibi pamwe na bandu. Jwombe atama pamwe nabo. Angweto biba bandu bakwe, Nnoongo mwene aitama nabo, jwombe aiba Nnoongo jwabe. ⁴ Jwenio magangula manjochi gabe goa. Gambu kiu kibeje kabena, andaje kokaleka, andaje nguto, andaje kubinia. Gambu ilebe yakalakala ipetite.”

⁵ Penia jwatamite pikitebu chutawala ngalenga, “Nno, nitenda yoa kube ihyono.” Kabe nganengela, “Nhwandike malobe ganga, gambu malobe ganga gu kuaminika na ga kweli.” ⁶ Penia nganengela, “Galenganile! Nenga nakutumbula nu kujomolela, kindumbutumbu chi ilebe yoa nu kupela kuilebe yoa. Mundu jwajoa jwabi na nyota

manimpa mache agaboke mu chembwe cha bwomi anywe pangalepa. ⁷ Jwapakuotola mapata genia, nane maniba Nnoongo jwakwe na jwenio aiba manango. ⁸ Nambu bandu abajogopa na bangaamini na akabaja na akakomi na akangongola na akaabe na abagongale inyago na akawangi boa, benia paali pabe piba mulilaba elijaka mwoto gwa mabwe ga baluti, chenie nga kiu cha pabena.”

Yelusalemu nhyono

⁹ Penia jumwe kati ja akapakachi saba kuboka kumbengu abakiba na mitungati sabaje ejikiba jitweli ioya saba jukujomolela, ngaika nu kunengela, “Nhwike! Nane manunnaya ajumbo, nhwana gwa Mwanalimbelele” ¹⁰ Penia kiti mbi nu Uhuke jwa Nnoongo, mpakachi ngandola ngambeleka mpaka pikitombi kikolongwa kitandamau. Nganaya kilambo cha Chwapi, Yelusalemu, chakauluka kuboka ku Nnoongo kumbengu. ¹¹ Chakang'ala ku kibumo cha Nnoongo, kung'ala kwakwe kukiba andi kwa libwe lya bei ngolongwa andi libwe lya yaspi, ling'ala andi lindala. ¹² Kilambo chenie kikiba ni lipamanda litindile kilambo choa lina milyango komi ni mibele pamwe na akapakachi komi na abele ngabajema pimilyango jenie. Panani ja kila nniango paandikigwe maina ga makabi komi na mabele guku Isilaeli. ¹³ Kikiba na milyango mitatu kundonde, milyango mitatu kuchanya, milyango mitatu kubanda, milyango mitatu kumbwani. ¹⁴ Mulipamanda li kilambo chenie likiba lichengigwe kijemo cha maganga komi na mabena, na kila panani ja liganga pakiba paandikigwe liina limwe lya achandundame komi na abena ba Mwanalimbelele.

¹⁵ Mpakachi ojwalongila nane akiba nu lutela lwa jaabu lukupemela kilambo, nu kupeme milyango jakwe

na mapamanda gakwe. ¹⁶ Kilambo chenie kikiba ni ingonu ncheche mapana na matandamau gakwe telatela. Mpakachi ngakipema kilambo chenie kulutela lwakwe, kikiba na kilomita elufu ibena na mya ncheche, na kilomita yenie mapana nu kutandamala kujenda pae. ¹⁷ Penia mpakachi ju kumbengu ngapema lipamanda lyenie mapana gakwe gakiba mita sitini na sita ku kipemo cha bandu, mpakachi atumia chenie. ¹⁸ Lipamanda lyenie lyakiba lichengigwe kwa mabwe ga bei ngolongwa agakemigwa yaspi ni kilambo chenie kikiba kichengigwe kwa jaabu chwapi, andi lindala linakung'ala. ¹⁹ Ijemo ya lipamanda lya kilambo yakiba ilembelekiigwe ku kila liganga ga bei ngolongwa. Liganga likutumbula li kijemo likiba yaspi, lya pabena safaya na lya tatu kalikedoni na lya ncheche zumalidi, ²⁰ li nhwano salidoniki, lya sita akiki, lya saba kilisolito, lya nane bebulo, lya tisa topazi, lya komi kilisopaso, lya komi na moja yasintho na lya komi ni ibena ametisto. ²¹ Milyango komi na mibena jela jakiba lulu komi ni ibena, kila nniango gwakatengenechigwa kwa lulu jimwe. Ndela ngolongwa ja kilambo jakiba jichengigwe kwa jaabu chwapi, jina kung'ala andi lindala.

²² Nijibwenije nyumba ja Nnoongo mu kilambo chenie, gambu Angwana ana Nnoongo Bina Makakala na Mwanalimbelele nga nyumba jabe. ²³ Kilambo chenie kipaligwije kumuliki lichoba andaje mwei, gambu kibumo cha Nnoongo kikipe ndaa nu lumuli lu kilambo chenie nga Mwanalimbelele. ²⁴ Bandu ba padunia batyanga mundaa jakwe na akangwana ba padunia baleta kipato chabe mwenio. ²⁵ Milyango ji kilambo chenie jijigaligwaje machoba goa, gambu kubeje kilo mwenio. ²⁶ Kibumo ni ipato ya bandu boa badunia iletigwa mwenio. ²⁷ Nambu kibije ngu chachoa chikibi kichapu chikipakujingila mukilambo chenie, andaje mundu jwajoa jwakamu ilebe yaoni andaje

uwangi aijingije mwenio. Nambu baba tu abaandikigwe maina gabe mokitabu cha bwomi cha Mwanalimbelele.

22

Mache agapanga bwomi

¹ Penia mpakachi jukumbengu nganaya lukemba lwa mache ga bwomi lunakung'ala andi lindala, gaboka pikitebu chutawala cha Nnoongo na Mwanalimbelele, ² panakati nakati ja ndela ngolongwa jikilambo. Kila kingonu chi lukemba ubi nkongo gwa bwomi gupambika ngoko aina komi na ibena kwa mwei. Na maamba ga nkongo gwenio nga ntela gu kulamia bandu banga Akayahudi. ³ Kubeje kilebe nhwilo gwagwoa mu kilambo chenye.

Gambu kitebu chutawala cha Nnoongo na cha Mwanalimbelele kiba mwenio, na akapakachi bakwe bammegelela jwombe. ⁴ Mabukubona kumio jakwe, na liina lyakwe liba liandikigwe muibongi yabe. ⁵ Kubeje kilo kabele ni bipalaje lumuli kabele andaje lichoba, gambu Angwana ana Nnoongo bamulakila, nangweto bitawala machoba goa pangapela.

Kuika kabele kwa Yesu

⁶ Penia mpakachi jukumbengu nganengela, “Malobe ganga nga ga kweli na gukuaminika. Angwana ana Nnoongo abalongalea akalondoli kulenga nhwalo gwabe kupete Uhuke jwabe, bankingite mpakachi jwabe jukumbengu balayange akapakachi babe bapadunia ilebe eibakupitila kingobu tu.

⁷ “Mpenikie! Ndenda kuika. Mbaya ojwaagabala malobe gu ulondoli agaandikigwe mu kitabu chenye.”

⁸ Ne nana Yohana, nanibona nu kuijoa ilebe yenie. Kuboka pu kuibona nu kuijoa, ngang'we pamakongono ga

mpakachi ju kumbengu kupala kung'ongalela, ojwanaya ile yene. ⁹ Nambu jwombe nganenge, “Makatendaje yene! Ne napakachi najinu na ba akanunabinu akalondoli na bandu boa abagaagabala malobe agabi mu kitabu chenje. Munng'ongalela Nnoongo.” ¹⁰ Kabe nganenge, “Makagaiyaje malobe gu ulondoli agabi mu kitabu chenje, gambu kingobu chenye kibandakile. ¹¹ Manneke ojwabi mmabaja ajendeke nu ubaja gwakwe na ojwabi nchapu ajendekea kube nchapu. Jwakamwa gambone agunhwalali Nnoongo ajonjeke kamwa gambone, na ojwabi chwapi ajendeke kube chwapi.”

¹² “Mpenakie!” Alenga Yesu. “Nhika chokwe! Pamwe na hupo yambakumpe kila mundu tela ni itendwa yakwe. ¹³ Ne nakutumbula ku ilebe yoa nu kujomolela ku ilebe yoa, kindumbutumbu nu kupela jwandumbula ilebe yoa nu kuilenganikia ilebe yoa.”

¹⁴ Mbaya abapula ngobo yabe, gambu benia nga abapaligwa kuujendele nkongo gwa bwomi, nu kujingi kunnyini kukupete milyango jakwe. ¹⁵ Nambu panja ibi imbwa, akaabe na akangongola na akakomi na abagongale inyago na boa abapala kulonge uwangi.

¹⁶ “Ne nana Yesu, nankingite mpakachi jwango achalakiche ilebe yenje kukikuta cha bandu abunhwamini Kilisto. Ne ngi kibeledi chu lungolo lwa Daudi. Ne lutondwa olung'ala lu kindabi.”

¹⁷ Uhuke jwa Nnoongo na Ajumbo balenge, “Nhwike.” Kila mundu jwajoa alenge, “Nhwike.” Juna nyota aike, na jwapala, agatole mache ga bwomi pangalepa.

Kujomolela

¹⁸ Ne nachalakicha boa abajoa malobe gu ulondoli gi kitabu chenje, mundu jwajoa andajonjachie chachoa mu ilebe yenje, Nnoongo apakunyonjeke mipengui

ejiandikigwe mu kitabu chenje. ¹⁹ Anda mundu aboite lilobe kuboka mulondoli gu kitabu chenje, Nnoongo apakuboya lipungu lya jwenio mu nkongo gwa bwomi, na mu kilambo cha chwapi, ilebe ilengigwe mu kitabu chenje.

²⁰ Yesu jwaekwile kweli jilebe yenje achalakicha kulenga, “Elo, ndenda kuika.”

Unhyo. Nhwike Angwana ana Yesu!

²¹ Upeelee gwa Angwana ana Yesu ube pamwe na bandu ba Nnoongo boa. Unhyo.

Ngindo New Testament 2015

The New Testament in the Ngindo language of Tanzania, 2015
copyright © 2015 The Word for the World

Language: Ngindo

Translation by: The Word for the World

Contributor: The Word For The World

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-02-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Dec 2021 from source files dated 30 Nov 2021

d5116cc2-3c1c-51ad-b1b2-7dde35a6f8cb